

Abstrakt

Centrální odbojové skupiny se pomocí svých spolupracovníků postupně napojovaly na významné státní úřady tak, aby získávaly co možná nejširší spektrum důležitých informací. Nejinak tomu bylo i v případě prezidentské kanceláře na Pražském hradě.

Hlavním cílem této diplomové práce je představit životy zaměstnanců prezidentské kanceláře, kteří se zapojili do druhého odboje a nezřídka za tuto svou činnost zaplatili životem. Důraz je kladen na analýzu jejich sociálního a ekonomického postavení. Přihlédnuto je také k dalším aspektům, které mohly významnou měrou ovlivnit rozhodnutí jednotlivců o zapojení do odboje (např. vojenská minulost, rodina).

Jména účastníků odboje jsou v současnosti připomínána jen zřídka a mnoho z nich bylo již zapomenuto, a tak je část této práce věnována i otázce tzv. druhého života těchto osob – připomínání zemřelých, případně následným poválečným osudům přeživších. Na základě dnes dostupných archivních (např. depeše exilové vládě) a dalších (např. paměti účastníků odboje) materiálů se práce dále věnuje analýze zapojení zaměstnanců kanceláře do aktivit celostátních odbojových organizací a jejich případné napojení na exilové orgány. Vzhledem k mnohdy nepřehlednému členění archivních materiálů jsou dohromady směřovány dokumenty odbojářů a povstalců z května 1945, kteří se nějakým způsobem podíleli na obraně Hradu, a tak i jim je pro doplnění kontextu věnován určitý prostor.

V případě některých účastníků odboje máme také zprávy o jejich sledování okupačními orgány a jejich špiony, případně nasazenými českými konfidenty. Ve vybraných případech lze některé tyto osoby blíže identifikovat, a tudíž je také zahrnout do obsahu této práce.

klíčová slova: odboj, Kancelář státního prezidenta, II. světová válka, Protektorát Čechy a Morava, připomínání obětí